

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-1056

11.11.2021

If Skadeforsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Skader etter sprengningsarbeid – vanninntrenging – sprekker – plutselig?

Det ble utført sprengningsarbeid i veien utenfor sikredes eiendom over en periode på tre måneder. Sikrede krevde erstatning for skader på eiendommen, herunder sprekker og vanninntrenging, og gjorde gjeldende at skadene skyldtes sprengningsarbeidet. Etter befaring konkluderte selskapets takstmann med at det ikke var sammenheng mellom skadene og sprengningsarbeidet. Selskapet avslo erstatningskravet med henvisning til konklusjonen i takstrapporten. Selskapet anførte også at diverse skader og sprekker var til stede før sprengningsarbeidet. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde dokumentert at skadene var dekningsmessige.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skader etter sprengningsarbeid utenfor sikredes eiendom.

Vilkår

3 HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

3.1 Bygninger som angitt i forsikringsbeviset

Til bygning medregnes fastmontert utstyr som er vanlig for bygningens formål.

I tillegg omfattes:

(...)

- Hageanlegg, i tilknytning til våningshus, bolighus og fritidshus oppad begrenset til 5 dekar, beliggende rundt forsikret bygning.

(...)

4 HVILKE SKADER DEKKES

Forsikringen gjelder fysisk skade på ting inntruffet i forsikringstiden. Utgifter til vedlikehold og forbedringer er unntatt.

Forsikringen gjelder ved:

(...)

4.4 Vann-/gass-/annen væskeskade og rørbrudd

Følgende dekkes:

(...)

- vann som plutselig trenger inn i bygningen utenfra, gjennom terreng eller grunn, i slik mengde at det blir stående vann på gulvet.

(...)

4.6 Andre plutselige og uforutsette skader

Unntatt er:

(...)

- Skade på utvendige rør og ledninger, tanker, drenskum, hageanlegg, utvendig vannbasseng/badeinnretning og fast trebrygge.

- Skade på hageanlegg, beplantning, antenner, skilt, markiser og lignende.

(...)

- Skade som består i svinn, svinnsprekker, flekker, riper, avskallinger o.l.

Sikrede meldte om skader som følge av sprengningsarbeid 26.10.20.

Selskapet rekvirerte en takstmann for å befare eiendommen. I rapporten av 28.10.20 fremgår det:

Bilde viser fuktinntregning i kjellerrom anneks

(...)

Hva forårsaket skaden, og hvorfor?

Forsikringstaker mener at årsaken til vannlekkasje innvendig i kjellerrom anneks, kan komme av langtids rystelser etter lengre tids sprenging i hovedveien ved side av boligen. (nov. 2019- medio jan.2020)
Overflatevannet kommer inn i bygningen ca 0,6 m under terrenget.

(...)

Skadeomfang

Skadeomfanget er overvann inn i kjellerrom anneks. Tidligere sprekker i betongmur langs hovedvei, har blitt større iflg forsikringstaker. Noe murpuss i kjellerrom bolighus, har falt av murveggen.

Videre oppsummeres det slik:

Det ble registrert sprekker i betongmur hovedvei som var av eldre dato, ifølge forsikringstaker mener hun at de horisontale sprekken har vært der tidligere, men at spredningen har fremskyndet sprekken ytterligere. Registrert "Bom" under utvendige fliser på betongplate, men ikke sprekk i fliser.

Vanninntregning i kjellerrom anneks, har ikke vært tidligere så lenge forsikringstaker har hatt boligen ca. 30 år. Det var borret 2 hull i betongplate, som dreningshull for overflate vann, noe som tilsier at det har vært der overvann innvendig på betongplate tidligere. Innhenting av ytterlige info fra sprengningsfirma er nødvendig.

18.11.2020

Iflg. innhentet dokumentasjon bilde og rystelse rapport fra utførende entreprenør, viser det at det var riss og sår i grunnmur før sprengningsarbeidet startet.

Konklusjon.

Følgene dokumentasjon tilsendt fra utførende entreprenør, viser at horisontale sprekker og sår i betongmuren langs hovedveien, var før sprengningsarbeidet startet. Ødelagt betong kant på betongmuren kommer fra mest sannsynlig, at noen har hvert bort i den, og ikke sprengningsarbeidet.

Takstmann ser ikke noe sammenheng med at tidligere sprekker og sår i betongmur langs hovedvei har blitt fremskyndet av sprengningsarbeidet, ei heller at vann på betongplate innvendig anneks, eller avflassing av murpuss på innvendig teglsteinsvegg i kjellerrom, er som følge av sprengningsarbeidet.

Selskapet avsto kravet om erstatning 2.12.20 og gjorde gjeldende at det ikke var sammenheng mellom skadene og sprengningen, samt at diverse skader og sprekker var til stede før sprengningsarbeidet.

Sikrede ba selskapet om en ny vurdering av saken 7.12.20 og oversendte kommentarer til takstrapporten. Selskapet oversendte svar fra takstmannen og opprettholdt sitt standpunkt 14.12.20.

Sikrede krever erstatning for skader som ble avdekket etter arbeider i veien utenfor hennes eiendom. Det ble utført omfattende og langvarig sprengning og graving i veien. En slik skadeforvoldelse er en plutselig og uforutsett skade for sikrede, og følgelig dekningsmessig iht. forsikringsavtalen. Det er på det rene at det ikke foreligger andre årsaksfaktorer. Den eneste problemstillingen for vurderingen er om skadene eksisterte før arbeidene i veien ble gjennomført, helt eller delvis, herunder om selskapet har ført tilstrekkelig bevis for dette. Sikrede gjør gjeldende at skadene ikke eksisterte før arbeidene i veien tok til. Selskapets avslag er begrunnet med at skadene eksisterte før arbeidene, alene basert på takstrapport som kort konkluderte at takstmannen ikke så noen sammenheng. Rapporten er tynn og ufagmessig og kan ikke brukes som grunnlag for vurdering i saken.

Hva gjelder sprekkene i kjelleren er disse ikke unntatt fra dekning. Sprekkene er ikke svinn o.l., men er rystelsessprekker som skyldes eksterne årsaker. Det bestrides at murer og skiftehell er å anse som "hageanlegg". Skade i form av og som følge av vanninntrenging vil under enhver omstendighet være dekningsmessig. Skader som følge av rystelser oppstår naturlig nok umiddelbart (ren fysikk), her i form av sprekker. Vedrørende evt. tidligere skader, står sikrede fast ved at disse ikke eksisterte tidligere, med unntak av sprekker i grensemuren, som dog var mindre.

Vedkjelleren har blitt brukt til lagring av ved i over 50 år. Det var aldri synlig fukt der før sanering av veien. Sommeren 2020 måtte veden fjernes, da det ved regn kom synlig vann i kjelleren. Etter arbeidet i veien er det synlig vått på gulvet hver gang det regner.

Sprekkene i muren langs veien var der fra før, sikrede har aldri nektet for det. Men de ble tydelig utvidet og noen forskjøvet etter saneringen i veien. Flere heller ved inngangsparti var løsnet. Gammel tørrmur med fuger var forskjøvet og fuger har falt ut. Murpuss i kjeller hovedhus har løsnet.

Selskapet avviser ansvar og anfører at det ikke er dokumentert at det har oppstått sprekker/skader som følge av sprengningen. Bilder tatt forut for sprengningsarbeidene viser at sprekkeene var der allerede. Det er heller ikke dokumentert at sprengningsarbeidene har ført til at sprekkeene har blitt større i sprengningsperioden. I alle tilfeller er det unntak for skader på hageanlegg under vilkårenes pkt. 4.6. Det er ikke dokumentert at sprekkeene har blitt større i løpet av én dag. Skadene i kjelleren er eksplisitt unntatt dekning under vilkårenes pkt. 4.6: "Skade som består i svinn, svinnsprekker, flekker, riper, avskallinger o.l."

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skader som følge av sprengning.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

Sikrede påpeker at selskapets avslag alene er basert på takstrapporten og anfører at rapporten er tynn og ufagmessig. Sikrede mener at den ikke kan brukes som grunnlag for vurdering i saken. Det følger av sikker rett at det er sikrede som har bevisbyrden for at det foreligger et forsikringstilfelle, jf. blant annet Høyesteretts avgjørelse inntatt i Rt. 2002 s. 1517. Det er derfor sikrede som må sannsynliggjøre at det har oppstått en skade som selskapet svarer for iht. vilkårene. Det samme fremgår av fast og langvarig nemndspraksis. Se f.eks. nemndas avgjørelse i FinKN 2017-310:

Sikrede har bevisbyrden for at det foreligger en dekningsmessig skade, og han har ikke fremlagt dokumentasjon som tilsier at selskapets takstrapport er gal.

Det vises også til avgjørelsen i FinKN 2021-222 hvor nemnda uttalte at:

Nemnda kan ikke se at sikrede har fremlagt noen teknisk rapport som tilsier at takstrapporten er gal. At sikrede er uenig med rapporten er ikke tilstrekkelig til å bevise at innholdet er feil.

Dersom sikrede mener at takstrapporten er mangelfull eller feilaktig, har sikrede selv ansvaret for å innhente alternativ dokumentasjon som evt. bekrefter sikredes oppfatning.

Sekretariatet vil i det følgende vurdere hvorvidt de påviste skadene er dekningsmessige iht. forsikringsvilkårene.

Vanninntrenging i kjelleren i annekset

Ifølge takstrapporten er det påvist fuktinntrenging i kjellerrommet i annekset. Det opplyses om at overflatevannet kommer inn i bygningen ca. 0,6 meter under terrenget.

Forsikringen dekker vann som *plutselig trenger inn i bygningen utenfra, gjennom terreng eller grunn, i slik mengde at det blir stående vann på gulvet*, jf. vilkårenes punkt 4.4.

Formuleringen "plutselig" tilsier at vanninntrengingen må oppstå raskt. I nemndspraksis er det lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag må regnes som "plutselig", mens skader som utvikler seg over lengre tid ikke kan regnes som plutselig, jf. blant annet FinKN 2021-620 og 2021-808.

Takstrapporten belyser ikke hvor raskt vannet trengte inn. Det er heller ikke fremlagt annen dokumentasjon som omtaler tidsperspektivet for vanninntrengingen. Det er sikrede som har bevisbyrden for at skaden er dekningsmessig iht. vilkårene. Slik saken er fremlagt for sekretariatet, er det ikke sannsynliggjort at det er tale om "plutselig" vanninntrenging. Vanninntrengingen er følgelig ikke dekningsmessig under forsikringen.

Sikrede anfører at vanninntrengingen skyldes sprengningsarbeidet. Ifølge takstrapporten ser ikke takstmannen noen sammenheng mellom vanninntrengingen i annekset og sprengningsarbeidet. Det bemerkes likevel at dersom det hadde blitt avdekket en sammenheng mellom sprengningen og vanninntrengingen, hadde ikke det nødvendigvis vært tilstrekkelig for å sannsynliggjøre at vanninntrengingen oppsto "plutselig", da sprengningsarbeidet pågikk over flere måneder.

Sprekker i betongmuren langs hovedveien

Forsikringsvilkårene sonderer mellom begrepene *bygning* og *hageanlegg*. Ifølge vilkårenes pkt. 3.1 omfatter forsikringen "bygninger" som angitt i forsikringsbeviset samt "hageanlegg" beliggende rundt forsikret bygning. Basert på en alminnelig forståelse av begrepene er det naturlig å anse betongmuren som hageanlegg, og ikke som del av selve bygningen. Det legges til grunn at betongmuren er hageanlegg som er omfattet av forsikringsdekningen, jf. pkt. 3.1.

Til støtte for denne forståelsen vises det til nemndas avgjørelse FinKN 2021-620 hvor nemnda uttalte følgende om en støttemur:

Ut fra vanlig språkbruk er det naturlig å anse en støttemur som hageanlegg, og ikke som del av selve bygningen. Nemnda mener derfor støttemuren er hageanlegg og ikke bygning, (...)

Forsikringen dekker andre *plutselige og uforutsette skader*, jf. vilkårenes pkt. 4.6.

Hva gjelder innholdet av plutselighetsvilkåret vises det til drøftelsen over. Takstrapporten viser at det var sprekker i betongmuren forut for sprengningsarbeidet, ref. bildene tatt av (G.S.M). Sikrede anfører at sprekkene var der fra før, men at de ble tydelig utvidet som følge av sprengningen. Slik saken er fremlagt for sekretariatet, er det hverken dokumentert at sprekkene har utvidet seg som følge av sprengningsarbeidet eller at dette har skjedd i løpet av en dag.

Uavhengig av om sprekkene har oppstått plutselig, faller betongmuren innenfor begrepet "hageanlegg". Vilkaårenes pkt. 4.6 har unntak for skade på hageanlegg. Skader på betongmuren faller derfor uansett utenfor dekningsfeltet i pkt. 4.6.

Takstrapporten nevner også at det er en "Ødelagt betong kant på betongmuren" som mest sannsynlig kommer av at noen har vært borti den. Skaden på kanten av betongmuren faller også inn under unntaket i pkt. 4.6.

Murpuss som har falt av veggen i kjelleren

Forsikringen dekker som nevnt *plutselige og uforutsette skader*, jf. pkt. 4.6.

Partene har oversendt bilder av veggen i kjelleren, som viser at murpuss har sprukket opp og falt av veggen. Det er ikke fremlagt dokumentasjon som belyser hvor raskt murpusset har løsnet eller sannsynliggjort at dette har skjedd "plutselig".

Vilkårenes pkt. 4.6 har uansett unntak for skade som består i *svinn, svinnsprekker, flekker, riper, avskallinger o.l.* Ut fra de fremlagte bildene, mener sekretariatet at murpusset som har løsnet må anses som "avskallinger" og lignende, som er unntatt dekning.

Øvrige skader

Takstrappen nevner også at det er riss og sår i grunnmuren som også var tilstede før sprengningsarbeidet startet og at det ble registrert "Bom" under utvendige fliser på betongplate. Sikrede anfører at flere skiferheller ved inngangspartiet har løsnet og at muren mellom veien og huset har forskjøvet seg. Videre anfører hun at fliser rundt huset har løsnet og at fuger har sprukket.

Slik saken er dokumentert, er det ikke sannsynliggjort at skadene skyldes sprengningsarbeidene. Sekretariatet kan heller ikke se at det er dokumentert at skadene skyldes begivenheter som er dekningsmessige iht. forsikringsvilkårene. Det er som nevnt sikrede som har bevisbyrden for at det foreligger dekningsmessige skader.

Hva gjelder muren mellom veien og huset er også denne muren å anse som "hageanlegg". Det betyr at skader på muren uansett ikke er omfattet av vilkårenes pkt. 4.6 om andre plutselige og uforutsette skader, da det er unntak for skade på hageanlegg. Forskyvningsskader utvikler seg for øvrig normalt over tid og ikke "plutselig".

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).